
OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2021 Rhif 1294 (Cy. 328)

**YMADAEL Â'R UNDEB
EWROPEAIDD, CYMRU**

ADDYSG, CYMRU

**Rheoliadau Addysg (Athrofa
Brifysgol Ewropeaidd) (Cymru)
(Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2021**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Addysg (Athrofa Brifysgol Ewropeaidd) (Cymru) 2014 (O.S. 2014/3037 (Cy. 303)) ("Rheoliadau'r Athrofa Brifysgol Ewropeaidd"). Mae'r diwygiadau yn cymryd effaith mewn perthynas â blwyddyn academaidd sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Medi 2022. Y prif ddiwygiadau a wneir gan y Rheoliadau hyn yw—

- (a) gwneud newidiadau o ganlyniad i ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r Undeb Ewropeaidd;
- (b) gwneud newidiadau sy'n ymwneud â phersonau sydd â chaniatâd Calais neu bersonau penodol sy'n ddiodefwrwr trais domestig neu gam-drin domestig neu sydd wedi cael profedigaeth;
- (c) newid y dyddiad olaf i wneud cais i 28 Chwefror.

Mae rheoliad 4 yn diwygio'r diffiniadau.

Mae rheoliad 5 yn diwygio'r darpariaethau sy'n ymwneud â chymhwystra i gael cymorth i fyfyrwyr. Mae'n gwneud darpariaeth ar gyfer categorïau cymhwystra newydd sy'n gymwys mewn perthynas â cheisiadau am gymorth gan fyfyrwyr sy'n ymgymryd â chysiau mewn blwyddyn academaidd sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Medi 2022. Mae'n cyfyngu categorïau cymhwystra penodol a oedd yn gymwys cyn 1 Medi 2022 i fyfyrwyr sy'n dod o fewn y categorïau hynny cyn 1 Medi 2022 ac sy'n ymgymryd â chwrs sy'n dechrau cyn 1 Medi 2022. Mae'r categorïau cymhwystra hynny yn parhau i fod yn gymwys mewn

perthynas â chwrs o'r fath a'r cwrs cyntaf y caniateir i statws y person hwnnw fel myfyriwr cymwys gael ei drosglwyddo iddo yn unol â Rheoliadau'r Athrofa Brifysgol Ewropeaidd.

Mae rheoliad 6 yn gwneud diwygiadau cyfatebol mewn perthynas â throsglwyddo cymhwystra myfyriwr cymwys.

Mae rheoliadau 7 i 10 yn gwneud diwygiadau i ddarpariaethau sy'n ymwneud â grantiau at gostau byw a chostau eraill, grantiau dibynyddion mewn oed a lwfans dysgu rhieni.

Mae rheoliad 11 yn diwygio Atodlen 1 i Reoliadau'r Athrofa Brifysgol Ewropeaidd, yn bennaf i fewnosod paragraffau cymhwystra newydd a diffiniadau cysylltiedig. Mae'r diwygiadau yn gymwys mewn perthynas—

- â phersonau y rhoddwyd diogelwch dyngarol iddynt, personau y rhoddwyd caniatâd iddynt aros fel personau diwladwriaeth, personau sydd â chaniatâd i aros o dan adran 67 a phersonau sy'n bodloni gofynion paragraffau 352J, 352K, 352L neu 352T o'r rheolau mewnfudo, gan gynnwys plant y rhoddwyd “caniatâd oherwydd llinach” iddynt (personau sydd â chaniatâd Calais);
- â phersonau y rhoddir caniatâd iddynt aros yn y Deyrnas Unedig o dan y rheolau mewnfudo oherwydd eu bod yn ddiodefwr trais domestig neu gam-drin domestig neu oherwydd eu bod wedi cael profedigaeth a'u plant;
- â phersonau sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel ac Ynys Manaw a Gweriniaeth Iwerddon;
- â phersonau sy'n dod o fewn cwmpas personol darpariaethau hawliau dinasyddion y cytundeb ymadael â'r UE, cytundeb gwahanu EFTA yr AEE a'r cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd (“y Cytundebau”) ac sydd â chaniatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi o dan reolau mewnfudo'r cynllun preswyllo (fel y diffinnir “residence scheme immigration rules” yn adran 17(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael) 2020);
- â phersonau sy'n dod o fewn cwmpas personol darpariaethau hawliau dinasyddion y Cytundebau nad yw eu ceisiadau am ganiatâd o'r fath wedi eu penderfynu eto, a dinasyddion Gwyddelig nad yw'n ofynnol iddynt gael caniatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi;

- ag aelodau o deuluoedd personau perthnasol o Ogledd Iwerddon sydd â chaniatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi o dan reolau mewnfudo'r cynllun preswyllo;
- â gweithwyr trawsffiniol o fewn ystyr "frontier worker" yn rheoliad 3 o Reoliadau Hawliau Dinasyddion (Gweithwyr Trawsffiniol) (Ymadael â'r UE) 2020 (O.S. 2020/1213);
- â phersonau sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig a arferodd hawl i breswyllo yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd neu'r Swistir cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu;
- â gwladolion o'r Deyrnas Unedig ac aelodau o'u teuluoedd sydd, cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu, wedi bod yn preswyllo fel arfer yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd neu'r Swistir, mewn perthynas â chyrtsiau sy'n dechrau cyn 1 Ionawr 2028;
- ag aelodau o deuluoedd gwladolion o'r Deyrnas Unedig sy'n preswyllo yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd;
- â gwladolion o'r Deyrnas Unedig ac aelodau o'u teuluoedd sy'n preswyllo yn Gibraltar a phersonau sydd â hawl i breswyllo yn Gibraltar sy'n codi o dan y cytundeb ymadael â'r UE;
- â phlant gwladolion Swisaidd sydd â hawlogaeth i gael cymorth yn rhinwedd Erthygl 18(2) o'r cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd;
- â phlant gweithwyr Twrcaidd sy'n preswyllo yn y Deyrnas Unedig cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu.

Mae'r diwygiadau hefyd yn gwneud mân gywiriadau.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth: Yr Is-adran Addysg Uwch, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2021 Rhif 1294 (Cy. 328)

**YMADAEL Â'R UNDEB
EWROPEAIDD, CYMRU**

ADDYSG, CYMRU

**Rheoliadau Addysg (Athrofa
Brifysgol Ewropeaidd) (Cymru)
(Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2021**

Gwnaed 20 Tachwedd 2021

Gosodwyd gerbron *Senedd*
Cymru 23 Tachwedd 2021

Yn dod i rym 31 Rhagfyr 2021

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir i'r Ysgrifennydd Gwladol o dan adrannau 22(1)(a), 22(2)(a), 22(2)(e) a 42(6) o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998(1), ac sydd bellach yn arferadwy ganddynt hwy(2), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

-
- (1) 1998 p. 30; diwygiwyd adran 22(1) gan Ddeddf Dysgu a Sgiliau 2000 (p. 21), adran 146(2)(a) a Deddf Addysg Uwch ac Ymchwil 2017 (p. 29), adran 86(2). Diwygiwyd adran 22(2)(a) gan Ddeddf Addysg Uwch ac Ymchwil 2017 (p. 29), adran 86(3)(a). *Gweler* adran 43(1) o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 am y diffiniadau o "prescribed" a "regulations".
- (2) Trosglwyddwyd swyddogaethau'r Ysgrifennydd Gwladol yn adrannau 22(1)(a), 22(2)(a) a 22(2)(e) o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru i'r graddau y maent yn ymwneud â gwneud darpariaeth o ran Cymru gan adran 44 o Ddeddf Addysg Uwch 2004 (p. 8), ac mae is-adran (2)(a) yn arferadwy yn gyfredol â'r Ysgrifennydd Gwladol. Trosglwyddwyd swyddogaeth yr Ysgrifennydd Gwladol yn adran 42, i'r graddau y mae'n arferadwy o ran Cymru, i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan O.S. 1999/672. Trosglwyddwyd holl swyddogaethau Cynulliad Cenedlaethol Cymru uchod i Weinidogion Cymru yn rhinwedd paragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32).

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Addysg (Athrofa Brifysgol Ewropeaidd) (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2021.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 31 Rhagfyr 2021.

2. Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas â darparu cymorth i fyfyrwr mewn perthynas â blwyddyn academaidd sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Medi 2022, pa un a wneir unrhyw beth a wneir o dan y Rheoliadau hyn cyn, ar neu ar ôl y dyddiad hwnnw.

Diwygio Rheoliadau Addysg (Athrofa Brifysgol Ewropeaidd) (Cymru) 2014

3. Mae Rheoliadau Addysg (Athrofa Brifysgol Ewropeaidd) (Cymru) 2014(1) wedi eu diwygio fel a ganlyn.

4. Yn rheoliad 3 (dehongli)—

(a) rhifer y testun presennol yn baragraff (1);

(b) yn y lle priodol mewnosoder—

““mae i “cyfnod perthnasol” yr ystyr a roddir i “relevant period” gan reoliad 4 o Reoliadau Hawliau Dinasyddion 2020;”;

““mae i “cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd” yr ystyr a roddir i “Swiss citizens’ rights agreement” gan adran 39(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael) 2020;”;

““mae i “person perthnasol o Ogledd Iwerddon” yr ystyr a roddir i “relevant person of Northern Ireland” gan reolau mewnfudo'r cynllun preswyllo;”;

““ystyr “person sydd â chaniatâd Calais” (“*person with Calais leave*”) yw person a chanddo ganiatâd cyfredol i aros o dan baragraffau 352J, 352K, 352L neu 352T o'r rheolau mewnfudo (caniatâd Calais a “caniatâd oherwydd llinach” a roddir yn rhinwedd bod yn blentyn dibynnol i berson y rhoddwyd caniatâd Calais iddo);”;

““ystyr “person sydd â hawliau gwarchoddedig” (“*person with protected rights*”) yw—

(1)(a) person o fewn cwmpas personol y darpariaethau hawliau dinasyddion—

(i) a chanddo ganiatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros

(1) O.S. 2014/3037 (Cy. 303), a ddiwygiwyd gan O.S. 2016/211 (Cy. 84), O.S. 2018/814 (Cy. 165), O.S. 2019/235 (Cy. 54), O.S. 2019/1192 (Cy. 209), O.S. 2020/1302 (Cy. 287), O.S. 2021/9 (Cy. 4).

ynddi a roddwyd yn rhinwedd rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo(1);

(ii) sy'n ddinesydd Gwyddelig nad yw'n ofynnol iddo, yn unol ag adran 3ZA o Ddeddf Mewnfudo 1971(2), gael caniatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi;

(iii) sy'n geisydd at ddibenion rheoliad 4 o Reoliadau Hawliau Dinasyddion 2020 pan na fo'r cyfnod perthnasol wedi dod i ben; neu

(iv) fel arall sydd â hawliau y bernir eu bod yn gymwys yn rhinwedd unrhyw ddarpariaethau tybio hawliau dinasyddion; neu

(b) aelod o deulu person perthnasol o Ogledd Iwerddon at ddibenion rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo, pan fo gan yr aelod hwnnw o'r teulu ganiatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi a roddwyd yn rhinwedd rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo;

(2) Ym mharagraff (1)(a)(iv), ystyr "darpariaethau tybio hawliau dinasyddion" yw—

(a) Erthygl 18(2) a (3) (dyroddi dogfennau preswyllo) o'r cytundeb ymadael â'r UE;

(b) Erthygl 17(2) a (3) (dyroddi dogfennau preswyllo) o gytundeb gwahanu EFTA yr AEE (fel y diffinnir "EEA EFTA separation agreement" yn adran 39(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael) 2020(3)); neu

(c) Erthygl 16(2) a (3) (dyroddi dogfennau preswyllo) o'r cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd;";

"ystyr "person y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel partner a ddiogelir" ("*person granted leave to remain as a protected partner*") yw person a chanddo ganiatâd cyfredol i aros yn y Deyrnas Unedig naill ai fel dioddefwr trais domestig neu gam-drin domestig neu fel partner sydd wedi cael profedigaeth o dan unrhyw un neu ragor o'r darpariaethau a ganlyn o'r rheolau mewnfudo—

(1) Diffiniwyd yn adran 17(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael) 2020 (p. 1).
 (2) 1971 p. 77, mewnosodwyd adran 3ZA gan Ddeddf Mewnfudo a Chyd-drefnu Nawdd Cymdeithasol (Ymadael â'r UE) 2020 (p. 20).
 (3) 2020 p. 1.

- (a) paragraff 289B (dioddefwyr trais domestig);
- (b) paragraffau D-DVILR.1.1 a D-DVILR.1.2 o Atodiad FM (dioddefwyr cam-drin domestig);
- (c) paragraffau 40 ac 41 o Atodiad Lluoedd Arfog (dioddefwyr trais domestig sy'n bartneriaid i aelodau o'r lluoedd arfog);
- (d) paragraff 288, fel person y mae'r gofynion ym mharagraff 287(b) o'r rheolau hynny wedi eu bodloni mewn perthynas ag ef (priodau neu bartneriaid sifil sydd wedi cael profedigaeth);
- (e) paragraffau D-BPILR.1.1 a D-BPILR.1.2 o Atodiad FM (partneriaid sydd wedi cael profedigaeth);
- (f) paragraffau 36 a 37 o Atodiad Lluoedd Arfog (partneriaid sydd wedi cael profedigaeth); neu
- (g) paragraff 295N, fel person y mae'r gofynion ym mharagraff 295M o'r rheolau hynny wedi eu bodloni mewn perthynas ag ef (partneriaid di-briod neu bartneriaid o'r un rhyw sydd wedi cael profedigaeth);”;

“mae i “rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo” yr ystyr a roddir i “residence scheme immigration rules” gan adran 17(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael) 2020;”;

“ystyr “Rheoliadau Hawliau Dinasyddion 2020” (“2020 Citizens’ Rights Regulations”) yw Rheoliadau Hawliau Dinasyddion (Dyddiad Cau ar gyfer Ceisiadau a Diogelwch Dros Dro) (Ymadael â'r UE) 2020(1);”;

- (c) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—

“(2) At ddibenion y Rheoliadau hyn, mae person o fewn cwmpas personol y darpariaethau hawliau dinasyddion os yw'r person hwnnw yn dod o fewn—

- (a) Erthygl 10 (cwmpas personol) o'r cytundeb ymadael â'r UE;
- (b) Erthygl 9 (cwmpas personol) o gytundeb gwahanu EFTA yr AEE (fel y diffinnir “EEA EFTA separation agreement” yn adran 39(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y Cytundeb Ymadael) 2020); neu

(1) O.S. 2020/1209, a ddiwygiwyd gan O.S. 2020/1309.

- (c) Erthygl 10 (cwmpas personol) o'r cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd."

5. Yn rheoliad 6 (myfyrwyr cymwys)—

(a) ym mharagraff (2)—

- (i) yn lle "baragraff" rhodder "baragraffau (2B) a";

(ii) yn lle is-baragraff (b) rhodder—

“(b) os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu mewn cysylltiad â chais am gymorth o dan y Rheoliadau hyn fod y person yn dod o fewn un o'r categorïau a nodir—

- (i) ym mharagraffau 2A, 4, 6A, 7, 8A, 9A, 9B, 9BA, 9C, 9D, 10A, 11A a 12A yn Rhan 2 o Atodlen 1, neu

- (ii) ym mharagraffau 6, 7, 8, 9, 10, 11 a 12 yn Rhan 2 o Atodlen 1, pan fo paragraff (2A) yn gymwys.

(2A) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan fo—

- (a) mewn cysylltiad â chwrs dynodedig sy'n dechrau cyn 1 Medi 2022, Gweinidogion Cymru, wrth asesu cais am gymorth gan berson ("A"), wedi penderfynu bod A wedi dod o fewn un o'r categorïau a nodir ym mharagraffau 6, 7, 8, 9, 10, 11 a 12 yn Rhan 2 o Atodlen 1 mewn perthynas â blwyddyn academiaidd o'r cwrs sy'n dechrau cyn 1 Medi 2022; a

- (b) A yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad â'r cwrs hwnnw, neu gwrs dynodedig y mae statws A fel myfyriwr cymwys wedi ei drosglwyddo iddo o'r cwrs hwnnw yn unol â'r Rhan hon.

(2B) Mewn cysylltiad â chwrs dynodedig sy'n dechrau ar neu ar ôl 1 Ionawr 2028, mae paragraff (2)(b) yn cael effaith fel pe na bai'n crybwyll paragraffau 8A, 9B, 9BA a 9D.”;

- (b) ym mharagraff (8), yn lle "(9) a (10)" mewnosoder "(2B) a (9) i (10D)";

(c) ar ôl paragraff (10A) mewnosoder—

“(10B) Pan fo—

- (a) Gweinidogion Cymru wedi penderfynu bod person ("A"), yn rhinwedd y ffaith ei fod yn berson sydd â hawliau a ddiogelir sydd â chaniatâd cyfyngedig i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi a roddir yn rhinwedd

rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo,
yn fyfyrwr cymwys mewn
cysylltiad—

- (i) â chais am gymorth ar gyfer un o
flynyddoedd cynharach y cwrs
cyfredol; neu
 - (ii) â chais am gymorth mewn
cysylltiad â chwrs dynodedig yn yr
Athrofa y trosglwyddwyd statws
A fel myfyriwr cymwys ohono i'r
cwrs cyfredol; a
- (b) ar y diwrnod cyn bod y flwyddyn
academaidd y mae A yn gwneud cais
am gymorth mewn cysylltiad â hi yn
dechrau, nad oes gan A ganiatâd
cyfyngedig cyfredol mwyach i ddod i
mewn neu i aros a roddwyd yn
rhinwedd rheolau mewnfudo'r cynllun
preswyllo ac nad oes unrhyw ganiatâd
pellach i ddod i mewn neu i aros wedi
ei roi o dan y rheolau hynny,

mae statws A fel myfyriwr cymwys yn terfynu
yn union cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn
academaidd y mae A yn gwneud cais am
gymorth mewn cysylltiad â hi.

(10C) Pan fo—

- (a) Gweinidogion Cymru wedi penderfynu
bod person (“A”), yn rhinwedd y ffaith
ei fod yn berson sydd â chaniatâd
Calais, yn fyfyrwr cymwys mewn
cysylltiad â chais am gymorth ar gyfer
un o flynyddoedd cynharach y cwrs
cyfredol neu mewn cysylltiad â chais
am gymorth ar gyfer cwrs dynodedig
yn yr Athrofa y trosglwyddwyd statws
A fel myfyriwr cymwys ohono i'r cwrs
cyfredol; a
- (b) y cyfnod y caniateir i berson sydd â
chaniatâd Calais aros yn y Deyrnas
Unedig i fod i ddod i ben cyn diwrnod
cyntaf y flwyddyn academaidd y mae
A yn gwneud cais am gymorth mewn
cysylltiad â hi ac nad oes, ar y diwrnod
cyn bod y flwyddyn academaidd
honno'n dechrau, unrhyw ganiatâd
pellach i aros wedi ei roi,

mae statws A fel myfyriwr cymwys yn terfynu
ar y diwrnod cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn
academaidd y mae A yn gwneud cais am
gymorth mewn cysylltiad â hi.

(10D) Pan fo—

- (a) Gweinidogion Cymru wedi penderfynu
bod person (“A”), yn rhinwedd y ffaith
ei fod yn berson y rhoddwyd caniatâd

iddo aros fel partner a ddiogelir neu'n blentyn i berson o'r fath, yn fyfyrwr cymwys mewn cysylltiad â chais am gymorth ar gyfer un o flynyddoedd cynharach y cwrs cyfredol neu mewn cysylltiad â chais am gymorth ar gyfer cwrs dynodedig yn yr Athrofa y trosglwyddwyd statws A fel myfyrwr cymwys ohono i'r cwrs cyfredol; a

- (b) y cyfnod y caniateir i berson sydd â chaniatâd i aros fel partner a ddiogelir aros yn y Deyrnas Unedig i fod i ddod i ben cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae A yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad â hi ac nad oes, ar y diwrnod cyn bod y flwyddyn academiaidd honno'n dechrau, unrhyw ganiatâd pellach i aros wedi ei roi ac nad oes unrhyw apêl yn yr arfaeth (o fewn ystyr adran 104 o Ddeddf Cenedligrwydd, Mewnfudo a Lloches 2002(1)),

mae statws A fel myfyrwr cymwys yn terfynu ar y diwrnod cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae A yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad â hi.

(10E) Pan fo—

- (a) Gweinidogion Cymru wedi penderfynu bod person ("A"), yn rhinwedd y ffaith ei fod—
- (i) yn dod o fewn paragraff (a)(iii), (iv) neu (v) o'r diffiniad o "person sydd â hawliau gwarchoddedig"; neu
 - (ii) yn bodloni'r amodau ym mharagraff 3(1)(a)(iii) neu (iv) yn Rhan 2 o Atodlen 1,

yn fyfyrwr cymwys mewn cysylltiad â chais am gymorth ar gyfer blwyddyn academiaidd o gwrs dynodedig, a

- (b) ar y diwrnod cyn bod y flwyddyn academiaidd yn dechrau, nad yw A yn berson sydd â hawliau gwarchoddedig,

mae statws A fel myfyrwr cymwys yn terfynu yn union cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn academiaidd y mae A yn gwneud cais am gymorth mewn cysylltiad â hi."

(1) 2002 p. 41. Diwygiwyd adran 104 gan Ddeddf Lloches a Mewnfudo (Trin Hawlwyr, etc.) 2004 (p. 19), Atodlenni 2 a 4; Deddf Mewnfudo, Lloches a Chenedligrwydd 2006 (p. 13), adran 9; O.S. 2010/21 a Deddf Mewnfudo 2014 (p. 22), Atodlen 9.

6. Yn rheoliad 9 (trosglwyddo cymhwysra), ar ôl paragraff (1) mewnosoder—

“(1A) Nid yw paragraff (1) yn gymwys i berson sy'n fyfyrwr cymwys yn rhinwedd rheoliad 6(2)(b)(ii) ond pan na fo statws y person hwnnw fel myfyriwr cymwys wedi ei drosglwyddo ar neu ar ôl 1 Medi 2022 o'r cwrs dynodedig y cyfeirir ato yn rheoliad 6(2A)(a) i gwrs dynodedig arall.”

7. Yn rheoliad 15(2) (grantiau at gostau byw a chostau eraill), yn lle'r geiriau o “paragraff 9” hyd at y diwedd rhodder “un neu ragor o baragraffau 2A, 9, 9A, 9BA, 9C, 9D, 10 a 10A yw'r unig baragraff neu baragraffau yn Rhan 2 o Atodlen 1 y mae'r myfyriwr yn dod o'i fewn neu o'u mewn.”

8. Yn rheoliad 17(2) (lwfans myfyriwr anabl), yn lle'r geiriau o “paragraff 9” hyd at y diwedd rhodder “un neu ragor o baragraffau 2A, 9, 9A, 9BA, 9C, 9D, 10 a 10A yw'r unig baragraff neu baragraffau yn Rhan 2 o Atodlen 1 y mae'r myfyriwr yn dod o'i fewn neu o'u mewn.”

9. Yn rheoliad 20(3) (grant dibynyddion mewn oed), yn lle'r geiriau o “paragraff 9” hyd at y diwedd rhodder “un neu ragor o baragraffau 2A, 9, 9A, 9BA, 9C, 9D, 10 a 10A yw'r unig baragraff neu baragraffau yn Rhan 2 o Atodlen 1 y mae'r myfyriwr yn dod o'i fewn neu o'u mewn.”

10. Yn rheoliad 22(2) (lwfans dysgu rhieni), yn lle'r geiriau o “paragraff 9” hyd at y diwedd rhodder “un neu ragor o baragraffau 2A, 9, 9A, 9BA, 9C, 9D, 10 a 10A yw'r unig baragraff neu baragraffau yn Rhan 2 o Atodlen 1 y mae'r myfyriwr yn dod o'i fewn neu o'u mewn.”

11.—(1) Mae Atodlen 1 (myfyrwr cymwys) wedi ei diwygio fel a ganlyn:

(2) Ym mharagraff 1 (dehongli)—

(a) yn is-baragraff (1)—

(i) hepgorer y diffiniad o “cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd”, “cytundeb gwahanu EFTA yr AEE”, “hawl i breswyllo'n barhaol” a “rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo”;

(ii) yn y diffiniad o “aelod o deulu”—

(aa) ym mharagraff (a), yn lle “neu berson hunangyflogedig o'r AEE” rhodder “, person hunangyflogedig o'r AEE, neu berson perthnasol o Ogledd Iwerddon sy'n cael ei drin fel gweithiwr mudol o'r AEE neu berson hunangyflogedig o'r AEE yn rhinwedd paragraff 6A(3)”;

- (bb) ym mharagraff (c), ar ôl “Gyfarwyddeb 2004/38”(1) mewnosoder “neu, at ddibenion paragraff 9A, mewn perthynas â pherson perthnasol o Ogledd Iwerddon a fyddai'n dod o fewn Erthygl 7(1)(c) o Gyfarwyddeb 2004/38 pe bai'r person hwnnw yn wladolyn o'r UE neu'n wladolyn o'r UE yn unig”;
- (cc) ym mharagraff (d), ar ôl “Gyfarwyddeb 2004/38” mewnosoder “neu, at ddibenion paragraff 9A, mewn perthynas â pherson perthnasol o Ogledd Iwerddon a fyddai'n dod o fewn Erthygl 7(1)(b) o Gyfarwyddeb 2004/38 pe bai'r person hwnnw yn wladolyn o'r UE neu'n wladolyn o'r UE yn unig”;
- (dd) ym mharagraff (e), yn lle “paragraff 9” rhodder “paragraffau 9, 9B, 9C a 9D”;
- (iii) yn lle'r diffiniad o “gwladolyn o'r Deyrnas Unedig” rhodder—
 “mae i “gwladolyn o'r Deyrnas Unedig” yr ystyr a roddir i “United Kingdom national” gan Erthygl 2(d) o'r cytundeb ymadael â'r UE;”;
- (b) ar ôl is-baragraff (5) mewnosoder—
 “(5A) At ddibenion yr Atodlen hon, mae cyfeiriad at “Member State” neu “State” yn Erthygl 7 o Gyfarwyddeb 2004/38 i'w ddarllen fel pe bai'n cynnwys y Deyrnas Unedig.”;
- (c) yn is-baragraff (7) ar ôl “Ynysoedd” mewnosoder “, yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, yr Ynysoedd a Gweriniaeth Iwerddon yn ei ffurfio”;
- (d) yn is-baragraff (8)—
 - (i) ar ôl “Deyrnas Unedig” y tro cyntaf y mae'n ymddangos, mewnosoder “, y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, yr Ynysoedd a Gweriniaeth Iwerddon yn ei ffurfio”;
 - (ii) ar ôl paragraff (a) mewnosoder—
 “(aa) yn achos aelodau o luoedd arfog rheolaidd Gweriniaeth Iwerddon, unrhyw gyfnod pan fyddant yn gwasanaethu fel aelodau o'r lluoedd hynny y tu allan i'r

(1) OJ Rhif L158, 30.04.2004, t. 77.

diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, yr Ynysoedd a Gweriniaeth Iwerddon yn ei ffurfio;"

(3) Ym mharagraff 2(1) (personau sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig), yn lle paragraff (a) rhodder—

“(a) sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig ar y dyddiad perthnasol ac nad yw'n dod o fewn paragraff 3;”

(4) Ar ôl paragraff 2 mewnosoder—

“**2A.**—(1) Person—

- (a) sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig ar y dyddiad perthnasol ac nad yw'n dod o fewn paragraff 3;
- (b) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, yr Ynysoedd a Gweriniaeth Iwerddon yn ei ffurfio a thrwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn diwrnod cyntaf blwyddyn academiaidd gyntaf y cwrs; a
- (d) yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), nad yw wedi preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, yr Ynysoedd a Gweriniaeth Iwerddon yn ei ffurfio yn ystod unrhyw ran o'r cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (c) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser.

(2) Nid yw paragraff (d) o is-baragraff (1) yn gymwys i berson sy'n cael ei drin fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, yr Ynysoedd a Gweriniaeth Iwerddon yn ei ffurfio yn unol â pharagraff 1(7).”

(5) Ym mharagraff 3—

- (a) rhifer y testun presennol yn is-baragraff (1);
- (b) yn lle is-baragraff (1)(a) fel y'i rhifwyd felly rhodder—

“(a) sy'n bodloni un o'r amodau a ganlyn ar y dyddiad perthnasol—

- (i) mae'r person o fewn cwmpas personol y darpariaethau hawliau dinasyddion ac wedi setlo yn y Deyrnas Unedig yn rhinwedd cael caniatâd amhenodol i ddod i mewn neu i aros o dan reolau mewnfudo'r cynllun preswyllo;
- (ii) o ran y person—

- (aa) mae o fewn cwmpas personol y darpariaethau hawliau dinasyddion;
 - (bb) mae'n ddinesydd Gwyddelig sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig nad yw'n ofynnol iddo, yn unol ag adran 3ZA o Ddeddf Mewnfudo 1971, gael caniatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi; ac
 - (cc) byddai'n bodloni'r gofynion cymhwystra ar gyfer caniatâd amhenodol i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi a roddir yn rhinwedd rheolau mewnfudo'r cynllun preswyllo pe bai'r person hwnnw yn gwneud cais am ganiatâd o'r fath;
- (iii) o ran y person—
- (aa) mae o fewn cwmpas personol y darpariaethau hawliau dinasyddion;
 - (bb) mae'n berson perthnasol at ddibenion rheoliad 3 o Reoliadau Hawliau Dinasyddion 2020; a
- (iv) o ran y person—
- (aa) mae o fewn cwmpas personol y darpariaethau hawliau dinasyddion;
 - (bb) mae'n geisydd at ddibenion rheoliad 4 o Reoliadau Hawliau Dinasyddion 2020 neu fel arall mae ganddo hawliau y bernir eu bod yn gymwys yn rhinwedd unrhyw un neu ragor o'r darpariaethau hawliau dinasyddion a bennir ym mharagraff (3); ac
 - (cc) mae ganddo hawl i breswyllo'n barhaol, neu'n cael ei drin fel pe bai ganddo hawl o'r fath, at ddibenion Rheoliadau Mewnfudo (Yr Ardal Economaidd Ewropeaidd) 2016, fel y mae'r Rheoliadau hynny yn parhau i gael effaith yn

rhinwedd Rheoliadau
Hawliau Dinasyddion 2020
mewn perthynas â'r person
hwnnw yn ystod y cyfnod
perthnasol neu fel arall mae
ganddo hawl dybiedig i
breswyllo'n barhaol yn
rhinwedd unrhyw un neu
ragor o'r darpariaethau
hawliau dinasyddion a
bennir ym mharagraff (3);
neu

- (v) mae'r person yn aelod o deulu
person perthnasol o Ogledd
Iwerddon at ddibenion rheolau
mewnfudo'r cynllun preswyllo,
pan fo'r aelod hwnnw o'r teulu
wedi setlo yn y Deyrnas Unedig
yn rhinwedd cael caniatâd
amhenodol i ddod i mewn neu i
aros o dan reolau mewnfudo'r
cynllun preswyllo;"

(c) ar ôl is-baragraff (1) mewnosoder—

“(2) At ddibenion is-baragraff (1)(a)(ii)(cc),
ystyr “gofynion cymhwysra ar gyfer caniatâd
amhenodol i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig
neu i aros ynddi a roddir yn rhinwedd rheolau
mewnfudo'r cynllun preswyllo” yw'r gofynion
cymhwysra ar gyfer caniatâd o'r fath yn unol â
pharagraff EU11 o Atodiad EU i'r rheolau
mewnfudo (fel y diffinnir “immigration rules”
yn adran 33(1) o Ddeddf Mewnfudo 1971).

(3) At ddibenion is-baragraff (1)(a)(iv), y
darpariaethau hawliau dinasyddion y cyfeirir
atynt yw—

- (a) Erthygl 18(3) (dyroddi dogfennau
preswyllo) o'r cytundeb ymadael â'r
UE;
- (b) Erthygl 17(3) (dyroddi dogfennau
preswyllo) o gytundeb gwahanu EFTA
yr AEE (fel y diffinnir “EEA EFTA
separation agreement” yn adran 39(1) o
Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Y
Cytundeb Ymadael) 2020); neu
- (c) Erthygl 16(3) (dyroddi dogfennau
preswyllo) o'r cytundeb ar hawliau
dinasyddion Swisaidd.”

(6) yn lle paragraff 4ZA (personau a ddiogelir ac
aelodau o'u teuluoedd) rhodder—

**“Personau a ddiogelir ac aelodau o'u
teuluoedd**

4ZA.—(1) Person—

- (a) y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros fel person a ddiogelir;
- (b) sy'n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd ac nad yw wedi peidio â phreswyllo felly er pan roddwyd y caniatâd hwnnw iddo; ac
- (c) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs.

(2) Person—

- (a) sy'n briod neu'n bartner sifil a ddiogelir;
- (b) a oedd, ar ddyddiad y cais i gael caniatâd i ddod i mewn neu i aros, yn briod neu'n bartner sifil i berson y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros fel person a ddiogelir (yn rhinwedd diogelwch dyngarol o dan baragraff 339C o'r rheolau mewnfudo neu fel person diwladwriaeth o dan y rheolau mewnfudo);
- (c) sy'n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd ac nad yw wedi peidio â phreswyllo felly er pan roddwyd caniatâd iddo i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi;
- (d) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs.

(3) Person—

- (a) sy'n blentyn a ddiogelir;
- (b) a oedd, ar ddyddiad y cais i gael caniatâd i ddod i mewn neu i aros—
 - (i) o dan 18 oed; a
 - (ii) yn blentyn i berson y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros fel person a ddiogelir neu, yn ôl y digwydd, yn blentyn i berson a oedd yn briod neu'n bartner sifil i'r person y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros fel person a ddiogelir ar y dyddiad hwnnw (yn rhinwedd diogelwch dyngarol o dan baragraff 339C o'r rheolau mewnfudo, caniatâd i aros fel person diwladwriaeth o dan y rheolau mewnfudo neu adran 67 o Ddeddf Mewnfudo 2016(1) a'r rheolau mewnfudo, yn ôl y digwydd);

(1) 2016 p. 19.

- (c) sy'n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd ac nad yw wedi peidio â phreswyllo felly er pan roddwyd caniatâd iddo i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi;
 - (d) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs.
- (4) Yn y paragraff hwn—
- (a) ystyr “dyddiad y cais i gael caniatâd i ddod i mewn neu i aros” yw'r dyddiad y gwnaeth person (“P”) gais am ganiatâd i ddod i mewn i'r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi sy'n arwain at P yn dod yn berson y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros fel person a ddiogelir;
 - (b) ystyr “person y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros fel person a ddiogelir” yw—
 - (i) person y rhoddwyd caniatâd iddo ddod i mewn neu aros ar sail diogelwch dyngarol o dan baragraff 339C o'r rheolau mewnfudo;
 - (ii) person y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel person diwladwriaeth;
 - (iii) person sydd â chaniatâd i aros o dan adran 67; neu
 - (iv) person sydd â chaniatâd Calais;
 - (c) ystyr “plentyn a ddiogelir” yw—
 - (i) plentyn i—
 - (aa) person a chanddo ganiatâd cyfredol i ddod i mewn neu i aros ar sail diogelwch dyngarol o dan baragraff 339C o'r rheolau mewnfudo;
 - (ab) person y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel person diwladwriaeth; neu
 - (ac) person sydd â chaniatâd i aros o dan adran 67;
 - (ii) plentyn i briod neu bartner sifil—
 - (aa) person a chanddo ganiatâd cyfredol i ddod i mewn neu i aros ar sail diogelwch dyngarol o dan baragraff 339C o'r rheolau mewnfudo; neu

- (ab) person y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel person diwladwriaeth;
- (d) ystyr “priod neu bartner sifil a ddiogelir” yw priod neu bartner sifil—
 - (i) person a chanddo ganiatâd cyfredol i ddod i mewn neu i aros ar sail diogelwch dyngarol o dan baragraff 339C o’r rheolau mewnfudo; neu
 - (ii) person y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel person diwladwriaeth.”

(7) Ar ôl paragraff 4ZA (personau a ddiogelir ac aelodau o’u teuluoedd) mewnosoder—

“Personau y rhoddwyd caniatâd iddynt aros fel partner a ddiogelir a’u plant

4ZB.—(1) Person—

- (a) y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel partner a ddiogelir;
- (b) sy’n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a’r Ynysoedd ac nad yw wedi peidio â phreswyllo felly er pan roddwyd y caniatâd hwnnw iddo; ac
- (c) sy’n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs.

(2) Person—

- (a) sy’n blentyn i berson y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel partner a ddiogelir;
- (b) a oedd, ar ddyddiad y cais i gael caniatâd i ddod i mewn neu i aros, o dan 18 oed ac yn blentyn i berson y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel partner a ddiogelir;
- (c) sy’n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a’r Ynysoedd ac nad yw wedi peidio â phreswyllo felly er pan roddwyd caniatâd iddo i aros yn y Deyrnas Unedig;
- (d) sy’n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar ddiwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs.

(3) Yn y paragraff hwn, ystyr “dyddiad y cais i gael caniatâd i ddod i mewn neu i aros” yw’r dyddiad y gwnaeth person (“P”) gais am ganiatâd i ddod i mewn i’r Deyrnas Unedig neu i aros ynddi sy’n arwain at P yn dod yn berson y rhoddwyd caniatâd iddo aros fel partner a ddiogelir.”

(8) Yn Atodlen 1, hepgorer—

- (a) paragraff 4A (personau y rhoddwyd caniatâd iddynt aros fel personau diwladwriaeth ac aelodau o'u teuluoedd); a
- (b) paragraff 5A (personau sydd â chaniatâd i aros o dan adran 67).

(9) Ar ôl paragraff 6 (gweithwyr, personau cyflogedig, personau hunangyflogedig ac aelodau o'u teuluoedd), mewnosoder—

“6A.—(1) Person sydd â hawliau gwarchoddedig, neu weithiwr y ffin o fewn yr ystyr a roddir i “frontier worker” yn rheoliad 3 o Reoliadau Hawliau Dinasyddion (Gweithwyr Trawsffiniol) (Ymadael â'r UE) 2020**(1)**—

- (a) sydd, ar y dyddiad perthnasol,
 - (i) yn weithiwr mudol o'r AEE neu'n berson hunangyflogedig o'r AEE;
 - (ii) yn berson cyflogedig Swisaidd neu'n berson hunangyflogedig Swisaidd;
 - (iii) yn aelod o deulu person a grybwyllir yn is-baragraff (i) neu (ii);
 - (iv) yn weithiwr y ffin o'r AEE neu'n berson hunangyflogedig y ffin o'r AEE;
 - (v) yn berson cyflogedig Swisaidd y ffin neu'n berson hunangyflogedig Swisaidd y ffin; neu
 - (vi) yn aelod o deulu person a grybwyllir yn is-baragraff (iv) neu (v);
- (b) sydd, yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), yn preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol; ac
- (c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol.

(2) Nid yw paragraff (b) o is-baragraff (1) yn gymwys pan fo'r person sy'n gwneud cais am gymorth yn dod o fewn paragraff (a)(iv), (v) neu (vi) o is-baragraff (1).

(3) Yn y paragraff hwn, mae disgrifiad o berson yn is-baragraff (1)(a)(i) i'w ddarllen fel pe bai'n cynnwys person perthnasol o Ogledd Iwerddon a fyddai, pe bai'r person hwnnw yn wladolyn o'r AEE neu'n wladolyn o'r AEE yn

(1) O.S. 2020/1213.

unig, yn weithiwr mudol o'r AEE neu'n berson hunangyflogedig o'r AEE.”

(10) Ar ôl paragraff 8 (personau sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig ac sydd wedi arfer hawl i breswyllo mewn man arall), mewnosoder—

“**8A.**—(1) Person—

- (a) sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig;
- (b) a oedd yn preswyllo fel arfer yng Nghymru ac wedi setlo yn y Deyrnas Unedig yn union cyn ymadael â'r Deyrnas Unedig ac sydd wedi arfer hawl i breswyllo cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu;
- (c) a oedd yn preswyllo fel arfer yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu—
 - (i) yn y diriogaeth y mae Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio; neu
 - (ii) yn y Deyrnas Unedig, pan ddechreuodd y preswyllo arferol hwnnw ar ôl 31 Rhagfyr 2017 yn union ar ôl cyfnod o breswyllo arferol yn y diriogaeth y mae Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio ac sydd wedi parhau i breswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod sy'n dechrau ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu ac yn dod i ben yn union cyn y dyddiad perthnasol;
- (d) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (e) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; ac
- (f) a oedd, mewn achos pan oedd preswyllo arferol y person y cyfeirir ato ym mharagraff (e) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion derbyn addysg lawnamser, yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn union cyn y cyfnod o

breswyllo arferol y cyfeirir ato ym mharagraff (e).

(2) At ddibenion y paragraff hwn, mae person wedi arfer hawl i breswyllo os yw'r person hwnnw yn wladolyn o'r Deyrnas Unedig, yn aelod o deulu gwladolyn o'r Deyrnas Unedig at ddibenion Erthygl 7 o Gyfarwyddeb 2004/38 (neu ddibenion cyfatebol o dan Gytundeb yr AEE neu Gytundeb y Swistir) neu'n berson yr oedd ganddo'r hawl i breswyllo'n barhaol sydd ym mhob achos wedi arfer hawl o dan Erthygl 7 o Gyfarwyddeb 2004/38 neu unrhyw hawl gyfatebol o dan Gytundeb yr AEE neu Gytundeb y Swistir mewn gwladwriaeth ac eithrio'r Deyrnas Unedig neu, yn achos person sydd wedi setlo yn y Deyrnas Unedig ac yr oedd ganddo'r hawl i breswyllo'n barhaol, os yw'r person wedi mynd i'r wladwriaeth o fewn y diriogaeth y mae'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio ac y mae'r person yn wladolyn ohoni neu y mae'r person y mae'n aelod o deulu mewn perthynas ag ef yn wladolyn ohoni.

(3) At ddibenion is-baragraff (2), roedd gan berson yr hawl i breswyllo'n barhaol os oedd ganddo hawl a gododd o dan Gyfarwyddeb 2004/38 i breswyllo'n barhaol yn y Deyrnas Unedig heb gyfyngiad.”

(11) Ym mhennawd paragraff 9 (gwladolion o'r UE), ar y diwedd, mewnosoder “etc.”.

(12) Ar ôl paragraff 9 mewnosoder—

“**9A.**—(1) Person sydd â hawliau gwarchoddedig—

(a) sydd ar y dyddiad perthnasol—

(i) yn wladolyn o'r UE;

(ii) yn aelod o deulu person a grybwyllir yn is-baragraff (i); neu

(iii) yn aelod o deulu person perthnasol o Ogledd Iwerddon;

(b) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;

(c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; a

(d) yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), nad yw wedi preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn ystod unrhyw ran o'r cyfnod y cyfeirir

ato ym mharagraff (c) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser.

(2) Nid yw paragraff (d) o is-baragraff (1) yn gymwys i berson sy'n cael ei drin fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn unol â pharagraff 1(7).

Gwladolion o'r Deyrnas Unedig

9B. —(1) Person—

- (a) sydd ar y dyddiad perthnasol—
 - (i) yn wladolyn o'r Deyrnas Unedig; neu
 - (ii) yn aelod o deulu person a grybwyllir yn is-baragraff (i);
- (b) a oedd yn preswyllo fel arfer yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu—
 - (i) yn y diriogaeth y mae'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio; neu
 - (ii) yn y Deyrnas Unedig, pan ddechreuodd y preswyllo arferol hwnnw ar ôl 31 Rhagfyr 2017 yn union ar ôl cyfnod o breswyllo arferol yn y diriogaeth y mae'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio ac sydd wedi parhau i breswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod sy'n dechrau ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu ac yn dod i ben yn union cyn y dyddiad perthnasol;
- (c) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (d) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; ac
- (e) yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), nad yw wedi preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn ystod unrhyw ran o'r cyfnod y cyfeirir

ato ym mharagraff (d) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser.

(2) Nid yw paragraff (e) o is-baragraff (1) yn gymwys i berson sy'n cael ei drin fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn unol â pharagraff 1(7).

(3) Pan fo person ("P") yn dod o fewn is-baragraff (1)(a)(ii), rhaid i'r person y mae P yn aelod o'r teulu mewn perthynas ag ef hefyd fodloni gofynion is-baragraff (1)(b) a (d).

9BA.—(1) Person—

- (a) sydd ar y dyddiad perthnasol yn ddinesydd Gwyddelig;
- (b) a oedd yn preswyllo fel arfer yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu—
 - (i) yn y diriogaeth y mae'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio, neu
 - (ii) yn y Deyrnas Unedig, pan ddechreuodd y preswyllo arferol hwnnw ar ôl 31 Rhagfyr 2017 yn union ar ôl cyfnod o breswyllo arferol yn y diriogaeth y mae'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio,

ac sydd wedi parhau i breswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod sy'n dechrau ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu ac yn dod i ben yn union cyn y dyddiad perthnasol;

- (c) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (d) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; ac
- (e) yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), nad yw wedi preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn ystod unrhyw ran o'r cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (d) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser.

(2) Nid yw paragraff (e) o is-baragraff (1) yn gymwys i berson sy'n cael ei drin fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn unol â pharagraff 1(7).

9C.—(1) Person—

- (a) sydd ar y dyddiad perthnasol yn aelod o deulu person sy'n wladolyn o'r Deyrnas Unedig;
- (b) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; a
- (d) yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), nad yw wedi preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd yn ystod unrhyw ran o'r cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (c) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser.

(2) Nid yw paragraff (d) o is-baragraff (1) yn gymwys i berson sy'n cael ei drin fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd yn unol â pharagraff 1(7).

Personau sy'n preswyllo yn Gibraltar

9D. —(1) Person—

- (a) sydd ar y dyddiad perthnasol—
 - (i) yn wladolyn o'r Deyrnas Unedig a chanddo statws preswilydd yn Gibraltar a roddwyd gan Lywodraeth Gibraltar;
 - (ii) yn aelod o deulu gwladolyn o'r Deyrnas Unedig, pan fo gan yr aelod hwnnw o'r teulu statws preswilydd yn Gibraltar a roddwyd gan Lywodraeth Gibraltar;
 - (iii) yn wladolyn o'r UE a chanddo hawl i breswyllo yn Gibraltar sy'n codi o dan y cytundeb ymadael â'r UE; neu
 - (iv) yn aelod o deulu gwladolyn o'r UE, pan fo gan yr aelod hwnnw o'r teulu hawl i breswyllo yn Gibraltar sy'n codi o dan y cytundeb ymadael â'r UE;
- (b) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;

- (c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; a
- (d) yn ddarostyngedig i is-baragraff (2), nad yw wedi preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn ystod unrhyw ran o'r cyfnod y cyfeirir ato ym mharagraff (c) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser.

(2) Nid yw paragraff (d) o is-baragraff (1) yn gymwys i berson sy'n cael ei drin fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn unol â pharagraff 1(7)."

(13) O flaen paragraff 10 mewnosoder y pennawd—

“Gwladolion o'r UE sy'n preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd”.

(14) Ar ôl paragraff 10 mewnosoder—

“10A. Person sydd â hawliau gwarchoddedig—

- (a) sydd ar y dyddiad perthnasol yn wladolyn o'r UE;
- (b) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig a'r Ynysoedd drwy gydol y cyfnod o dair blynedd yn union cyn y dyddiad perthnasol; a
- (d) mewn achos pan oedd preswyllo arferol y person y cyfeirir ato ym mharagraff (c) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser, a oedd yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn union cyn y cyfnod o breswyllo arferol y cyfeirir ato ym mharagraff (c)."

(15) Ar ôl paragraff 11 (plant gwladolion Swisaidd), mewnosoder—

“11A. Person sydd â hawliau gwarchoddedig—

- (a) sydd ar y dyddiad perthnasol yn blentyn i wladolyn Swisaidd sydd â hawlogaeth i gael cymorth yn y

Deyrnas Unedig yn rhinwedd Erthygl 18(2) o'r cytundeb ar hawliau dinasyddion Swisaidd;

- (b) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol;
- (c) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn y dyddiad perthnasol; a
- (d) mewn achos pan oedd preswyllo arferol y person y cyfeirir ato ym mharagraff (c) yn gyfan gwbl neu'n bennaf at y diben o dderbyn addysg lawnamser, a oedd yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd a'r Swistir yn ei ffurfio yn union cyn y cyfnod o breswyllo arferol y cyfeirir ato ym mharagraff (c)."

(16) Ar ôl paragraff 12 (plant gweithwyr Twrcaidd), mewnosoder—

“12A. Person—

- (a) sy'n blentyn i weithiwr Twrcaidd (“T”), pan oedd T yn preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu;
- (b) a oedd, yn union cyn diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu—
 - (i) yn blentyn i T; a
 - (ii) yn preswyllo fel arfer yn y Deyrnas Unedig;
- (c) sy'n preswyllo fel arfer yng Nghymru ar y dyddiad perthnasol; a
- (d) sydd wedi bod yn preswyllo fel arfer yn y diriogaeth y mae'r Deyrnas Unedig, Gibraltar, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd, y Swistir a Thwrci yn ei ffurfio drwy gydol y cyfnod o dair blynedd cyn diwrnod cyntaf blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs.”

Jeremy Miles

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg, un o Weinidogion
Cymru
20 Tachwedd 2021